

تحلیل و بررسی روانشناسی تولید علم با تأکید بر تعالیم مشاوره‌ای قرآن و علوم تربیتی

احسان طالبی^{۱*}، مصطفی مزارعی^۲، سمانه کهن^۳

۱- گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، مرکز سلمان فارسی، شیراز، ایران

۲- گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، مرکز سلمان فارسی، شیراز، ایران

۳- گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، مرکز زینب کبری، کازرون

چکیده

در بین تمامی مکاتب مذهبی، هیچ مکتبی همانند اسلام برای علم، دانش و آگاهی ارزش قائل نیست. از منظر اسلام، علم اساس همه ارزش‌های فردی و اجتماعی است. فقط به‌تنهایی در قرآن کریم بیش از ۳۰۰ بار به شکل‌های گوناگون به علم و دانش و تولید آن پرداخته شده است. حقیقت این است که تولید علم و توسعه علمی به‌عنوان موتور محرک در توسعه همه‌جانبه و پایدار کشورها، نقش حیاتی ایفا می‌کند. یکی از عناصر اصلی و زیربنایی در تولید علم در هر جامعه، دانشگاه‌ها می‌باشند که تولید علم از وظایف غیرقابل‌انکار آن‌ها در یک جامعه محسوب می‌شود. دانشگاه‌ها در راه ایفای این وظیفه خطیر رسالت‌هایی بر عهده‌دارند که باید به آن‌ها جامه عمل بپوشانند. در مجموع باید گفت که دانشگاه رسالت بسیار مهمی را بر دوش خود احساس می‌کند، زیرا دانشگاه همواره نقش یک پایگاه فرهنگ‌سازی و تمدن‌سازی را در جامعه داشته و خواهد داشت. از این‌رو کاستی و لغزش دانشگاه منتهی به سستی و درنهایت وابستگی فرهنگی و ضعف تمدن خواهد شد؛ از این‌رو نقش دانشگاه در جامعه بسیار مهم و بااهمیت است. پژوهش حاضر، با استفاده از روش تحلیل مضمون آیات قرآن و احادیث اهل‌بیت (ع) طی سه مرحله پردازش مضامین، ترکیب و تلخیص شده‌اند که منتج به شکل‌گیری هفت مضمون فراگیر گردید که در واقع رسالت‌های دانشگاه در تولید علم را شرح می‌دهد. این رسالت‌ها عبارت‌اند از: تأکید بر پژوهش، علم، سرچشمه اقتدار و قدرت، علم، سرچشمه مبارزه با جهل و نادانی، علم، سرچشمه ایمان، ترویج فرهنگ تسهیم دانش، توجه و تولید علوم مفید و کاربردی و پیشرفت اخلاقی به‌وسیله تولید علم، همه و همه رسالت‌هایی هستند که بر دوش دانشگاه است.

کلمات کلیدی: قرآن کریم، اهل‌بیت، تحلیل مضمون، رسالت، دانشگاه، تولید علم، روانشناسی

*Corresponding author: کارشناسی دانشگاه فرهنگیان، مرکز سلمان فارسی شیراز، نویسنده مسئول

Email: farhangian1399@gmail.com